

עליונות שהן ש', שלשה פתרים : פתר, חכמה, בינה. והיא בת, רביעית להם. ששה ימים, מחסד עד יסוד, בהם תעשה מלאכה, מפני שהבגן מתחיל מחסד. זהו שפתוב (תהלים פט) עולם חסד יבנה. אבל מבינה ולמעלה היא מנוחה וענג ושביטה לכל מעשה.

מצוה אחת עשרה היא נקראת תפלה של שחרית, מנחה וערבית, מצד שלשת האבות, והיא תפלת כ"ל פ"ה. אין כל אלא צדיק, שפתוב (דברי הימים א-ב ט) כי כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עזיאל, שאוחז בשמים ובארץ. פ"ה כחשבון מילה. ומה ברית בה מתניחים זכר ונקבה שלמטה - אף ביסוד מתניח חתן וכלה שלמעלה, הוא חי העולמים כולל ח"י ברכות, זהו שפתוב (משלי י) ברכות לראש צדיק.

ומפני זה, כל הכורע - כורע בכורו, וכל הזוקף - זוקף בשם. זו השכינה. בשם יהו"ה, בו צריך לזקף השכינה, ההיא שנאמר בה, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, על ידי דרגה אחרת. ומפני זה, (שם ט) ביום ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. אותו שנאמר בו, (תהלים קמו) יהו"ה זוקף כפופים.

מצוה שתים עשרה, היא נקראת חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות, מצד שלשת האבות. וראש השנה מהצד שלה, דין המלכות - דין ויש שיאמר, פסח זרוע ימין. שבועות, מתן תורה, שנתנה במדבר, שהוא ממנה עליו שור, מצד הגבורה. סכות, (בראשית לג) ויעקב נסע סכותה.

מצוה שלש עשרה, קריאת שמע. ויש לדעת שהוא נקרא חכם בכל מיני תבונות, וחסיד בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, ומלך בכל מיני מלכות, עד אין סוף. עד (פ"ה) אין חקר. ובכל אלו הדרגות,

עלאין דאינון ש', ג' פתרים : פתר, חכמה, ובינה. ואיהי בת, רביעאה לון. שית יומין, מחסד עד יסוד, בהון תעשה מלאכה, בגין דבניינא מתחיל מחסד, הךא הוא דכתיב, (תהלים פט) עולם חסד יבנה. אבל מבינה ולעילא, איהי מנוחה וענג ושביטה לכל עובדא.

פקודא חד סר, איהי אתקריאת צלותא דשחרית מנחה ערבית, מסטרא דתלת אבהון, ואיהי תפלת כ"ל פ"ה, לית כל, אלא צדיק דכתיב, (דברי הימים א כט) פי כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עזיאל, דאחיד בשמיא ובארעא. פ"ה כחושבון מילה. ומה ברית ביה מתניחין דכר ונוקבא דלתתא, אוף ביסוד, מתניח חתן וכלה דלעילא, הוא חי עלמין כליל ח"י ברכאן, הךא הוא דכתיב, (משלי י) ברכות לראש צדיק.

ובגין דא, כל הכורע כורע בכורו וכל הזוקף זוקף בשם. דא שכניתא, בשם דיהו"ה, ביה צריך לזקפא שכניתא. ההיא דאתמר בה, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף (ד) ונ"ז ע"ב) קום בתולת ישראל, על ידי דרגא אחרא, ובגין דא (עמוס ט) ביום ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. ההוא דאתמר ביה, (תהלים קמו) יהו"ה זוקף כפופים.

פקודא תריסר, איהי אתקריאת חג המצות, וחג השבועות, וחג הסוכות, מסטרא דג' אבהון. וראש השנה מסטרא דילה, דינא דמלכותא דינא. ואית דיימא, פסח דרועא ימינא. שבועות, מתן תורה, דאתיהיבת במדברא, דאיהו ממנא עליה שור, מסטרא דגבורה. סכות (בראשית לג) ויעקב נסע סכותה.

פקודא תליסר, קריאת שמע. ואית למנדע, דאיהו אתקרי חכם בכל מיני חכמות. ומבין, בכל מיני תבונות. וחסיד, בכל מיני חסדים. וגבור, בכל מיני גבורות. ויועץ, בכל מיני עצות. וצדיק, בכל מיני צדקות. ומלך, בכל מיני מלכות. עד אין סוף. עד (פ"ה) אין חקר. ובכל

מצוה שלש עשרה, קריאת שמע. ויש לדעת שהוא נקרא חכם בכל מיני תבונות, וחסיד בכל מיני חסדים, וגבור בכל מיני גבורות, ויועץ בכל מיני עצות, ומלך בכל מיני מלכות, עד אין סוף. עד (פ"ה) אין חקר. ובכל אלו הדרגות,

באמת נקרא רחמן, ובאמת נקרא
 דין. וכך בכמה דרגות עד אין
 סוף. אם כך, שנוי יש בין רחמן
 לדין. אלא קדם שברא העולם
 נקרא הוא בכל אלו הדרגות, על
 שם בריות שהיו עתידות
 להבראות. שאם לא בריות
 העולם, מדוע נקרא רחום, דין?
 אלא על שם הבריות העתידות.
 ומפני זה כל השמות הם פנויים
 שלו, על שם המעשים שלו. כמו
 כן ברא הנשמה בדרמות שלו,
 שנקראת על שם פעולות שלה
 בכל איבר ואיבר של הגוף,
 שנקרא עולם קטן. כמו שאדון
 העולם נוהג בכל הבריות ובכל
 דור כפי מעשיו, כך הנשמה כפי
 מעשיו של כל איבר ואיבר. אותו
 איבר שעושה בו מצוה, נקראת
 הנשמה לגביו חמלה וחסד ורח
 ורחמים. ובאותו איבר שעושה
 בו עברה, נקראת הנשמה לגביו
 דין וחרמה וכעס. אבל לחוץ מן
 הגוף, למי תהיה חמלה או
 אכזריות?

אף כך אדון העולם, קדם שברא
 את העולם וברא בריותיו, למי
 נקרא רחום וחנון או דין? אלא
 כל השמות שלו הם פנויים, ולא
 נקרא בהם אלא על שם בריות
 העולם. ומפני זה, כאשר בעלי
 הדור הם טובים, הוא נקרא
 אצלם יהו"ה, במדת הרחמים.
 וכאשר בעלי הדור הם רשעים,
 נקרא אדנ"י, במדת הדין. לכל
 דור ולכל כן אדם כפי מדתו. אבל
 לא שיש לו מדה ולא שם ידוע.
 כמו הספירות, שכל ספירה יש
 לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום.
 ובאלו השמות אדון העולם הוא
 מתפשט, ומולך בהם, ונקרא
 בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

אלין דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דין. והכי
 בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן
 לדין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלין
 דרגין, על שם ברין דהוו עתידין להבראות, דאי לאו
 ברין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דין, אלא על שם
 ברין דעתידין.

ובגין דא, כל שמחן, אינון פנוין דיליה. על שם עובדין
 דיליה. פגוונא דא, ברא נשמחא, בדיוקנא דיליה,
 דאתקריאת על שם פעולות דילה, בכל אבר ואבר דגופא,
 דאתקרי עלמא זעירא. פגוונא דמארי עלמא, אתנהיג
 בכל ברין. ובכל דרא, כפום עובדוי. כפום נשמחא, כפום
 עובדוי דכל אבר ואבר. ההוא אבר דעביד ביה פקודא,
 אתקרי נשמחא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. ובההוא
 אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמחא לגבי, דינא
 וחימה וכעס. אבל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או
 אכזריות.

אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא ברין
 דיליה, למאן אתקרי רחום וחנון או דין. אלא כל
 שמחן דיליה, אינון פנוין, ולא אתקרי בהון, אלא על
 שם ברין דעלמא, ובגין דא, כד מארי דרא אינון טבין,
 איהו אתקרי לגבייהו, יהו"ה במדת רחמים. וכד מארי
 דרא אינון חייבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא,
 ולכל בר נש, כפום מדה דיליה. אבל לאו דאית ליה
 מדה ולא שם ידוע.

פגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידוע, ומדה,
 וגבול, ותחום. ובאלין שמחן מארי עלמא איהו
 אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון,
 ודר בהון, כנשמחא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין,
 לית ליה שם ידוע ולא אתר ידוע, אלא בכל סטרא
 שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמחא שם ידוע, ולא
 אתר ידוע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית
 אבר פנוי ממנה.

בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.